

GLEBALIŠKI LIST.

IZDANJA UDRUŽENJE
GLEB. JERALGEV
MEŠTNI ODBOR
LJUBLJANA.

SEZONA
1922-23

ŠTEV. 21.

ŠTEBI IN TUJEČ STROJNO IN ELEKTRIČNO
LJUBLJANA, RESLJEVA CESTA ŠT. 4.
PODJETJE

PROJEKTI, PRORAČUNI VSEH VRST.

GRADBA ELEKTRIČNIH CENTRAL ZA VISOKO
IN NIZKO NAPETOST.

LASTNO IZDELOVANJE VSEH SKLEPALNIH NAPRAV IId.

PRODAJA VSEH VRST MOTORJEV TER STROJEV ZA IZDELO-
VANJE LESA, ELEKTROTEHNIČNEGA MATERIALA IN ŽARNIC.

2. GOREC
AGIOMOBILI
MOTORJI
KOLESA
AUTOGARAŽA
AGIOVOZNIJE
POBČANA
GOSPOSVEISKACIJEVOVATO

Naznanilo! Tvrdka Peter Kozina & Ko.
Ljubljana - Tržič

otvorila je novo prodajalno čevljev na malo (en detail)

v Aleksandrovi ulici št. 1.

Pazite na znamko svet. firme

Najboljši in najcenejši fabrikat Jugoslavije!!!

Spored

Drama :

Marec	6. torek	— Zaprto.	
"	7. sreda	— Othello.	Izven
"	8. četrtek	— Othello.	Izven
"	9. petek	— Zaprto.	
"	10. sobota	— Othello.	Red E
"	11. nedelja	— Madame Sans Gêne. (Ob 3. pop.)	Izven
"	11. nedelja	— Ugrabljene Sabinke.	Izven
"	12. poned.	— Za pravdo in srce.	Red E

Opera :

Marec	6. torek	— Rigoletto.	Red A
"	7. sreda	— Nižava.	Red D
"	8. četrtek	— Tosca.	Red E
"	9. petek	— Vrag in Katra.	Red C
"	10. sobota	— Jenufa.	Red B
"	11. nedelja	— Vrag in Katra.	Izven
"	12. poned.	— Zaprto.	

Najfinejša svetlobna telesa

za stanovanja, vile, banke, bare, kine itd. kakor :

lestence, namizne, stoječe svetilke i. t. d.

v vsakem poljubnem slogu, tudi po doposlanih načrtih izdeluje v
kovini, lesu, svili, steklu i. t. d. edina jugoslovenska

„Svetlobna industrija VESTA“.

Naročila samo na atelje „VESTE“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8/1.

OTHELLO.

Tragedija v petih dejanjih. Spisal William Shakespeare.
Prevel Oton Župančič.

Režiser: O. ŠEST.

Beneški dož	g. Lipah.
Brabantio, senator	g. Skrbinšek.
Prvi senator	g. Medven.
Drugi senator	g. Sancin.
Graziano, Brabantijev brat	g. Cesar.
Lodovico, Brabantijev sorodnik	g. Drenovec.
Othello, plemenit zamorec v beneški službi	g. Levar k. g.
Cassio, njegov pobočnik	g. Kralj
Jago, njegov praporščak	g. Rogoz
Roderigo, beneški plemič	g. Gregorin.
Montano, namestnik na Cipru	g. Peček.
Desdemona, Brabantijeva hči, Othellova žena	ga Šaričeva.
Emilija, Jagova žena	ga Juvanova.
Bianca, Casijeva ljubica	gna Gabrijelčičeva.
Glasnik	g Terčič.

Plemiči, vojaki, senatorji, godci.

Prvo dejanje se godi v Benetkah, naslednja na Cipru.

Glasbo zložil g. Balatka. Dekoracije naslikal g. Skružny.

Kostume izdelala g. Dobry in ga Waldsteinova.

Po prvem in četrtem dejanju daljša pavza.

Darila so najlepše — „slike“. Oglejte si jih Aleksandrova c. 5.

V. BEŠTER **ATELJE „HELLOS“**

Madame Sans Gêne.

Komedija v treh dejanjih s prologom. Spisala V. Sardou in E. Moreau.

Režiser: B. Putjata.

Osebe v prologu:

Lefebure	g. Gregorin.
Jolicoeur	g. Markič.
Rissout	g. Medven.
Vabontrain	g. Cesar.
Fouché	g. Kralj.
Vinaigre	g. Smerkolj.
Grof Neipperg	g. Peček.
Mathurin	gna Gorjupova.
Katarina	ga Nablocka.
Toinon	gna Gabrijelčičeva.
Julija	gna Zborilova.
La Roussotte	gna Rakarjeva.

Osebe v igri:

Napoleon	g. Putjata.
Lefebure	g. Gregorin.
Fouché	g. Kralj.
Savary	g. Sancin.
Brigode	g. Markič.
Katarina	ga Nablocka.
Karolina	ga Wintrova.
Eliza	gna M. Danilova.
Madame de Bassano	gna Gorjupova.
Madame de Rovigo	gna Zbožilova.
Madame de Bulow	gna Rakarjeva.
Grof Neipperg	g. Peček.
Canouville	g. Medven.
Rustan	g. Cesar.
Constant	g. Kumar.
Despréaux	g. Plut.
Jasmin	g. Terčič.
Leroy	g. Smerkolj.

Prolog v pralnici Katarinini v Parizu, za revolucije 10. avgusta 1792. Prvo, drugo in tretje dejanje 18 let pozneje tudi v Parizu.

Ugrabljene Sabinke.

Veseloigra v štirih dejanjih.

Spisala brata Schönthan. Prevel E. Gangl.

Režiser: O. Šest.

Martin Golvič, profesor	g. Rogoz.
Friderika, njegova žena	gna Rakarjeva.
Pavla, njuna hči	gna M. Danilova.
Dr. Novak	g. Peček.
Marijana, njegova soproga	ga Wintrova.
Brumen, trgovec z vinom	g. Plut.
Mile Brumen, imenovan Zvezdan, njegov sin	g. Medven.
Emanuel Strize, ravnatelj gledališča	g. Putjata — g. Danilo.
Roza, hišna pri Golviču	ga Rogozova.
Augusta, hišna pri Novaku	gna Gabrijelčičeva.
Mažgon, šolski sluga	g. Smerkol.

Kraj: majhno mesto. Čas: sedanjost.

Po prvem in drugem dejanju daljša pavza.

V novi palači „Ljubljanske kreditne banke“ nasproti
glavne pošte, sva odprla

KAVARNO „EMONA“

opremljeno z vsem komfortom.

V I. nadstropju posebna damska in igralna soba.

Za naklonjenost sl. občinstva se vljudno priporočava

Jan in Kati Fiala.

Za pravdo in srce.

Tragedija v petih dejanjih. Spisal Anton Medved.
Na novo insceniral A. Danilo.

Režiser: A. DANILO.

Barbara pl. Bela, graščakinja na Raki		ga Juvanova.
Erazem, nje sin		g. Drenovec.
Ivan Krstnik Valvazor, graščak na Turnu in v Krškem		g. Lipah.
Štefan Gregorijanec, graščak v Mokricah		g. Cesar.
Krištof Ložan, graščak na Belniku		g. Terčič.
Slepec Grajan, nekdanji graščinski logar		g. Danilo.
Katarina, njegova hči		ga Šaričeva.
Lokvanc		g. Kralj.
Andrej, njegov sin	} kmetje	g. Gregorin.
Obrč		g. Plut.
Podlesnik		g. Medven.
Zorič		g. Smerkolj.
Končan		g. Sancin.
Skominc		g. Cesar.
Hribar		g. Terčič.
Kumar		g. Karadjov.
Šterc		g. Markič.
Bistrič		g. Stanko.
Nožina		g. Bertok.
Šmalc		g. Borštnik.
Dizma, graščinski oskrbnik na Raki		g. Skrbinšek.
Grajski hlapec		g. Markič.
Sel		g. Sancin.
I. uskok		g. Medven.
II. uskok		g. Markič.
Hlapec		g. Stanko.

Kmetje, dekleta, uskoki, godci, sli itd.

Godi se l. 1575.

RIGOLETTO.

Opera v treh dejanjih. Besedilo po Viktoru Hugoja drami „Le roi s'amuse“, napisal F. M. Piave, preložil A. Funtek.
Vglasbil Giuseppe Verdi.

Dirigent: A. NEFFAT.

Režiser: A. SEWASTIANOW.

Vojvoda mantovski	g. Kovač.
Rigoletto, njegov dvorni šaljivec	g. Balaban.
Gilda, hči Rigolettova	ga Lovšetova.
Giovanna, njena družabnica	ga Smolenskaja.
Sparafucile, bandit	g. Betetto — Župan.
Maddalena, njegova sestra	gna Sfiligojeva.
Monterone	g. Pugelj.
Borsa	g. Mohorič.
Marullo } dvorniki {	g. Zorman.
Ceprano }	g. Perko.
Grofica Ceprano	gna. Asejeva.
Paž	gna Korenjakova
Stražnik	g. Pip.

Dvorne dame in kavalirji.

Godi se v Mantovi in okolici v XVI. stoletju.

Prva vpriporitev l. 1851 v Benetkah.

12. MARCA 1923.

12. MARCA 1923.

OPERA

VELIKI KONCERT
PRVIH SOLISTOV
KRALJEVE NARODNE OPERE

OPERA

V PRID BORSTNIK-VEROVŠEKOVEMU SPOMENIKUI

NIŽAVA.

Muzikalna drama s predigro in v dveh dejanjih.

Besedilo spisal po A. Guimeru Rud. Lothar.

Uglasbil E. d'Albert.

Dirigent: L. MATAČIČ.

Režiser: V. SEWASTIANOW.

Sebastjano, posestnik	gg. Levar, Cvejič.
Tomaso, najstarejši občan	gg. Betetto, Zupan.
Moruccio, mlinarski hlapec	g. Pugelj.
Marta	gni Thalerjeva, Kattnerjeva.
Pepa	ga Matačičeva.
Antonija	ga Ribičeva.
Rozalija	gna Sfiligojeva.
Nuri	gna Korenjakova.
Pedro, pastir	g. Sowilski.
Nando, pastir	g. Banovec.
Župnik	g. Finko.
Kmet	g. Perko.

Kraj: Deloma visoka planota v Pirenejih, deloma v nižavi Kataloniji na Španskem.

Sebastjano, veleposestnik, lastnik mnogih kmetij, gozdov, planin, mlinov itd. v Kataloniji na Španskem, je zabredel v dolgove. Da se jih reši, se hoče poročiti z bogato nevesto. Ker ima pa razmerje z lepo rejenko Marto, ki živi v mlinu, in ljudje o tem razmerju govore, je treba, da napravi takim govoricam pred svojo poroko konec. Zato gre v planine, kjer pase njegove črede mladi pastir Pedro. Ponudi mu Marto za ženo. Pedro je zadovoljen. Zapusti planine in gre v nižavo na svojo svatbo.

V mlinu se pripravljajo na svatbo. Mlinški hlapec Moruccio pouči Tomasa, najstarejšega, devedesetletnega občana o nezdravem razmerju med Sebastjanom in Marto. Tomaso zato svari Sebastjana. Sebastjano spodi jezen Moruccia iz mlina. Svatje gredo v cerkev. Po poroki se vrneta Pedro in Marta v mlin ter ostaneta tam sama. Pedro poln sreče, Marta hladna v težki zavesti svoje sramote. V Martini sobi se posveti luč. To je Sebastjano, ki ga ni sram, na poročno noč obiskati svoje ljubice.

Drugo jutro se prične Pedru razmerje jasni. Hoče zapustiti nižavo in Marto in oditi v svoje solnčne planine. Marta pa ga vzljubi. Sebastjano pride in zahteva, da Marta pleše. Pedro ji brani in zato ga Sebastjano udari. Marta odkrije tajnost svojega razmerja s Sebastjanom. Pedro hoče napasti Sebastjana, a ta ukaže, naj ga siloma odstranijo. To se zgodi. Pride Tomaso in pove, da je bogata nevesta odklonila svatbo s Sebastjanom. Prodano bo torej vse njegovo imetje. Ostane mu le mlin. Marto hoče obdržati. Toda Marta se zaveda, da je žena Pedra, in Sebastjana odklanja. Ko jo ta poln strasti in srda vrže predse na kolena, pride Pedro. Razvije se dvoboj. Pedro zadavi Sebastjana, zapusti nižavo in nese Marto v svoje planine.

Repertoar Narodnog Pozorišta u Novom Sadu. 1. januara: popodne Tri devojčice (Subert-Berte), naveče Saćurica i šubara (Okrugić). 2. Za krunu (Kope). 3. U novoj koži (Rej). 4. Hamlet (Shakespeare). 5. Čar valcera (Strauss). 7. Popodne Saćurica i šubara, naveče Luka (Adran). 8. Popodne Drotar (Lehar), naveče Anđelo ponoći (Banes i Pluvie). 9. Popodne Čar valcera, naveče Dva cvancika (Glišić). 10. Seoska lola (Tot). 12. Otmica Sabinjanaka (Sentan). 13. Graničari (Freudenreich). 14. Popodne Narodni poslanik (Nušić), naveče Čar valcera. 15. Bosonoga igračica (Albini). 16. Stradalnici (Briex). 17. Slepí miš (Strauss). 18. Mali lord (Barnet). 19. Popodne Seoska lola, naveče Trikoš i Kakole (Mejak i Halevi). 20. Mam' zelle Nitouche (Herve). 21. Popodne Graničari, naveče Lutka. 22. Kao pile u kućinama (Mjasnicki). 23. Čar valcera. 25. Čikina kuća (Mjasnicki). 26. Grof Luksenburg (Lehar). 27. Rastko Nemanjić (Nušić). 28. Popodne Rastko Nemanjić, naveče Jesenji manevar (Kalman). 29. Svet (Nušić). 30. Drotar. 31. Zulumčar (Ćorović).

Repertoar Narodnog Pozorišta u Splitu. 1. januara. Njih četvero (Zapolska). 3. Pierot Ilo (Tijardović). 6. Popodne Njih četvero, naveče Seva (Lehar). 7. Popodne Bijedna Mara, (Botić-Bartulović), naveče Soba broj 6, Vještica (Čehov). 8. Koncerat Mihajla Naste. 10. Koncerat M. Naste. 13. Seva. Popodne Mam' zelle Nitouche (Herve), naveče Soba broj 6, Vještica. 16. Mladost (Halbe). 17. Pierot Ilo. 20. Mladost. 21. Pop. Hatzeov koncerat, naveče Pierot Ilo. 23. Uobraženi bolesnik (Molière). 25. Pierot Ilo. 26. Svetosavsko veče. 27. Mam' zelle Nitouche. 28. Uobraženi bolesnik. 30. Ciprienne (Sardou). 31. Pierot Ilo.

TRGOVSKA BANKA d. d. - LJUBLJANA SELENBURGOVA UL. 1
preje SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

*** izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. ***

TOSCA.

Melodrama v treh dejanjih. Besedilo po V. Sardou-ju napisala L. Illica in G. Giacosa. Prevel Cvetko Golar. Uglasbil G. Puccini.

Dirigent in režiser: FR. RUKAVINA.

Floria Tosca, slovita pevka	gna Zikova.
Mario Cavadarossi, slikar	g. Šimenc.
Baron Scarpia, policijski načelnik	g. Balaban.
Cesare Angelotti	g. Zorman.
Cerkovnik	g. Pugelj.
Spoletta, birič	g. Mohorič.
Sciaronne, orožnik	g. Mencin.
Jetničar	g. Perko.
Pastir	g. Habič ml.

Kardinal, sodnik, vodja mučilnice, pisar, častnik, vojaki, cerkveni pevci, duhovniki, ljudstvo.

Godi se v Rimu l. 1800.

Prva uprizoritev l. 1900 v Rimu.

ZDENKA RODIČ damski modni salon

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

(Palača „Zadružne gospodarske banke“)

VRAG IN KATRA.

Opera v treh dejanjih po narodni češki pravljici napisal Adolf Wenig. Poslovenil Peterlin-Petruška. Uglasbil Anton Dvořak.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: P. DEBEVEC.

Ovčar Jurček	g. Kovač.
Katra	gna Thalerjeva.
Njena mati	gna Smolenskaja.
Vrag Marbuel	g. Betetto.
Lucifer	g. Zupan.
Vrag vratar	g. Pugelj.
Vrag čuvaj	g. Perko.
Kneginja	ga Thierry-Kavčnikova.
Komornica	ga Matačičeva.
Maršal	g. Zorman.
Muzikant	g. Bekš.

Muzikanti. Hudiči. Plemiči Ljudstvo.

Dekoracije: Skružny

Prvo dejanje. Žegnanska nedelja je. Popoldne se vesele ljudje v krčmi, pijejo, pojejo in plešejo. Godba igra. Ovčar Jurček se odpravlja domov na grajsko pristavo, ker ima še veliko dela danes. Fantje in dekleta ga zadržujejo in se jeze na oskrbnika, ki jih tako tlačí. — Tudi vaško dekle Katra, košato in močno pride z materjo, nobeden je noče vzeti plesat, le norčujejo se iz nje. Par gostov spremi Jurčka domov, ostali igrajo naprej. Naenkrat stopi hudič Marbuel, za lovca oblečen, sede h Katri, naroči piva in sprašuje kmete o kneginji in o oskrbniku. Ti mu povedo, kako sta hudobna in kako hudo flako da jima morajo delati. »Vrag jih vzemi!« pravijo. »Jih bo že!« odvrne Marbuel in napije Katri. Tudi ona mu napije vsa srečna in izrazi željo, da bi rada plesala. Vrag plača godcem, da igrajo »solo« in pleše s Katro. Zelo zadovoljna mu reče, da bi rada plesala vse življenje z njim. Vrag jo pregovori, da gre z njim, udari z nogo ob tla, zemlja se odpre in požre oba. Katrina mati joka, Jurček, ki se je vrnil, ker ga je oskrbnik pregnal in poslal »k vragu«, pa jo tolaži in reče, da gre po-njo, ker zdaj tako nima kaj tu iskati; on pride nazaj s Katro, ali pa ostane še sam tam.

Drugo dejanje. Marbuel pride s Katro na hrbtu ves spehan v pekel. Ona se ga drži okrog vratu in noče na noben način stran od njega,

češ, da jo je goljufal, ker ji je obljubljal grad, pa jo je pripeljal v pekel; zdaj naj jo le nese nazaj, ker ne bo hodila peš takšno daljo. A hudiči ji ne morejo ničesar narediti, ker ima zlat križec na vratu. Tedaj pride v pekel Jurček in prosijo ga, naj jim pomaga, da se iznebe Katre. Jurček svetuje naj ji ponudijo kaj zlatega. Pokažejo ji zlato verižico in ona spusti Marbuela ter skoči za hudičem, ki ima verižico, dokler ga ne ujame in mu je ne vzame. Marbuel je sicer za enkrat rešen, toda bogve, kaj še bo, če ostane Katra v peklu. Nobeden ne ve, kako bi jo spravili ven, ker ji je tako všeč notri. Jurček zahteva za to, da jo izpelje, vsaj toliko zlata, kolikor ga je dobila Katra. Marbuel pa se zasmije in pove, da se to zlato spremeni zunaj pekla v listje. Obljubi pa, da bo, ko pride po oskrbnikovo dušo, zbežal, ako ga bo Jurček nagnal, a zato da naj pastir zahteva od oskrbnika, kar hoče. Seveda, ko pa pride po kneginjo, tedaj se pa ne sme vmešavati, ker drugače izgubi lastno glavo. Jurček je soglasen, reče hudičem naj zaigrajo polko, in on pleše s Katro, jo vrti, vrti, vrti in zavrti skozi peklena vrata, katere hudiči z veliko radostjo takoj za njima zapro.

Tretje dejanje. Kneginja v gradu je vsa obupana, ker ta večer pride vrag po njeno dušo. Premišljuje svoje prejšnje življenje in se iskreno kesa svojih težkih grehov. Že zjutraj na vse zgodaj je poslala kočijo po Jurčka, da bi prišel in jo mogoče tudi tako, kakor je oskrbnika, rešil pred hudičem, a njega ni, in ni. Nazadnje se pripelje. Od kneginje zahteva, da naj odpravi za vselej tlako in naj osvobodi kmete, ako hoče, da jo reši. Ona je zadovoljna in takoj napiše odpovedno pismo. Noč je. Jurček pokliče Katro, ki jo je pripeljal s seboj, in ji reče, naj se skrrije za duri v sosedni sobi in ko pride hudič Marbuel, naj skoči nanj in se maščuje nad njim, ker jo je zadnjič tako prekanil. Kneginja pa naj čaka na vraga v dvorani, a naj se le nič ne boji, ker Jurček se mora tudi skriti, no, bo o pravem času takoj na mestu. Vse je tiho. Luči so pogasene, le luna sveti skozi odprta okna. Prileti Marbuel, zagleda kneginjo, stopi k nji in ji reče, naj se pripravi na pot v pekel. Tedaj pa pribeži Jurček. Ko ga vrag vidi, zakriči: »Nesrečnež! Kaj delaš tu? Ali si pozabil?« Jurček pa pravi, da se gre tu za življenje vraga a ne za njegovo, ker Katra čaka za vratmi nanj in ga hoče ujeti ter se maščevati. »Kaj, Katra je tu! O groza!« zakriči Marbuel, ko zagleda skočivšo Katro, in zbeži v strahu za — vedno.

Priporočamo

Kolinsko

cikorijo.

PASTORKA JENUFA.

Opera v treh dejanjih. Besedilo spisala po drami iz življenja moravskega naroda Gabrijela Preissova. Poslovenil Fran Govekar. Uglasbil Leo Janaček.

Dirigent: L. MATAČIČ.

Režiser: VASILIJ SEWASTIANOW.

Stara Burjevka, užitkarica

in gospodinja v mlinu . . . . . gna Sfiligojeva.

Laca Klemen } polbrata, vnuka Burjevke { g. Sovilski.

Števo Burja } { g. Šimenc.

Cerkovnica Burjevka, vdova

in snaha stare Burjevke . . . . . ga Thierry-Kavčnikova.

Jenufa, njena pastorka . . . . . ga Lewandowska.

Prvi mlinski hlapec . . . . . g. Cvejič.

Rihtar . . . . . g. Zupan.

Rihtarica . . . . . ga Erklavčeva.

Karolka, njiju hči . . . . . ga Matačičeva.

Pastirica . . . . . ga Smolenskaja.

Barena, prva dekla v mlinu . . . . . gna Korenjakova.

Jano, pastirček . . . . . ga Ribičeva.

Muzikanti, vaščanje.

I. dejanje v mlinu pri Burjevih. II. in III. v sobi cerkvnice.

Med I. in II. dej. poteče pol leta. Med II. in III. dva meseca.

I. premijera Jenufe v Brnu 1904.

Premiera v Narodnem gledališču v Pragi 26. maja 1916.

1. dejanje. Cerkovnica, stroga in odločna žena ima nelastno hčerko, pastorko Jenufko, katera se je zaljubila v lahkomiselnega, razburljivega bratranca Števo — in se mu vdala. Toda, ko se vrne nekega dne Števo pijan od nabora, je njegova ljubezen hladnejša. Odločna in razumna cerkovnica spregovori s Števom resno besedo ter dovoli ženitev samo pod pogojem, da se nikdar več ne opije. Da mu rok na poskušnjo enega leta.

Jenufko pa ljubi tudi resnejši, moški Laca. Boli in grize ga zavest in prepričanje, da se je lahkomiselni in vrtoglavi Števo zaljubil samo v lepo Jenufkino lice in nekega dne ji v razburjenju prereže lice, v misli, da ji pokvari s tem obraz in jo naredi grdo.

II. dejanje. Jenufka se je hotela zastrupiti. In zopet se posreči cerkovnici, da prepreči nesrečo. Pod pretvezo, da pošlje Jenufko na Dunaj v službo, skriva Jenufko pazljivo doma, kjer se ji rodi Števo deček. Cerkovnica pokliče Števa in ga prosi, naj si vendar vzame nesrečno Jenufko. Vrtoglavi lahkomišelnež pa se skesa in uteče. Obupana cerkovnica se odloči povedati vse Laci. In pošteno in odkrito mu opiše nesrečen položaj. Laca seveda premišlja. Moral bi si vzeti tudi Števo dečka. V svojem strahu za Jenufko in njeno dobro ime, pravi cerkovnica Laci, da je dete umrlo. In po odhodu Laca, vzame dete in ga vrže pod led. Jenufko pa prepriča, da je dete na vročici umrlo.

III. dejanje. Cerkovnica pripravlja svatbo Jenufke z Laco. In ko se hočejo napotiti v cerkev, kriknje po vasi: Našli so pod ledom mrtvo dete. Nesrečna cerkovnica prizna sedaj svojo krivdo in se da odvesti na sodišče. Laca se zavzame za nesrečno Jenufko in ta spozna njegovo verno ljubezen mu pade v naročje. Namenita se skupno v svet, kjer hočeta začeti novo življenje.

Repertoar Narodnog Pozorišta u Beogradu. 1. januara »Prodana Nevesta« (Smetana). 3. Koncerat društva »Stanković« i Lucifer (Buti). 3. »Seviljski berberin« (Rosini). 4. Koncerat Valentine Pijontkovske i P. Raičeva, Hoffmanove priče (Ofenbach). 5. Cergari (Puccini). 7. Gostovanje Zagrebačkog Marionetskog Pozorišta, Podvala (Glišić), Ljubav bdi (Fler-Kajave), Vesele žene vindsorske (Nikolai). 8. Gostovanje Marionetskog Pozorišta, Gospoda s kamelijama, Ivkova slava, Traviata. 9. Koštana. 11. Gostovanje baletne trupe zagrebačkog Narodnog Kazališta. 13. Isto. 14. Isto, Kod belog konja, Rigoletto. 14. Laža i paralaža, Pokondirena tikva (J. St. Popović). 14. Verter (Massenet), Naga žena (Bataj). 16. Proslava 50. god. Narodnog Pozorišta: Konferencija Branislava Nušića, Pred pozorištem, Beograd nekad i sad, Hájduk Veljko. 17. Proslava pedeset godišnjice: Nahod (Nušić). 18. Proslava pedeset godišnjice: Prodana nevesta. 19. Nahod. 20. Prisni prijatelji (Sardou), Traviata. 21. Čika Tomina Koliba, Tartif (Molier), Nahod. 22. Pajaci i balet. 23. Pigmalion (So). 24. Faust. 25. Fromon i Risler (Dode i Belo). 26. Pajaci i balet, Rastko Nemanjić (Nušić). 27. Nahod. 28. Čika Tomina koliba, Kod belog konja, Buridanov magarac, Hoffmanove priče. 29. Madame Buterfly. 30. Plodovi prosvete. 31. Pajaci i balet, Lucifer.

PRISPEVAJTE ZA

BORŠTNIK-VEROVŠKOV

NAGROBNI SPOMENIK.

Govor Br. Nušića

o priliki

40 letn. članov gg. Gavrilovića, Todorovića in Stanojevića.

(Konec.)

Njih troje, Čiča, Sava in Gavrilović so po rodu iz različnih mest Srbije. Dva Beograjčana — Čiča in Sava — in eden Valjevec — Gavrilović. Čiča je rojen in odrastel na Dorćolu, a Sava Todorović na Varoš-kapiji, a to sta bila takrat dva popolnoma različna dela našega mesta. In iz te in take sredine prinaša Gavrilović prirojeno značilnost, ki postaja glavna karakterizacija njegovih umetniških kreacij. Saj se spominjate s kako lahkoto, s kako pridnostjo in s kako gracijo se kreče Gavrilović po dragocenih preprogah baronice d' Ange, po salonih gospe Fru-Fru in buduarjih Margarete Gothier!

Milorad, Sava, Ilija!

Polnih štirideset let ste se dvigali do te višine, na kateri danes stojite in s katere je tako velik in tako prostran in tako lep pogled. Ustavite se tu in odpočijte si, kakor oni turist, ki se je povzpел s težkim naporom na višine samo da gleda z vrhov manjše griče, da gleda na široke in prostrane razglede — tako tudi vi danes vrzite svoj pogled na prostranstvo, katero ste pustili za seboj. Ali vidite daleč tam pred štiridesetimi leti, kako se v pozabljenju izgubljaajo one stezice, katere ste vi prehodili? Ali se spominjate?

Ali se spominjaš, Gavrilović, ko si prvokrat stopil na oder v »Krivem Dimitriju«, ko si prve besede izgovoril na teh deskah in ko so se v prvih ložah, v katerih so sedeli člani uprave takratnega umetniškega areopaga, spogledavali in ko je padla zavesa, govorili: »Ta fant mnogo obeta!« Ali se spomniš Čiča, kako si se prvokrat pojavil kot marokanski kraljevič v »Beneškem trgovcu«? To je bilo v Zemunu pri petrolejskih svetilkah. Zadovoljna publika te je takrat pozdravila in zadovoljni Čika Tona je odpotoval v Novi Sad in referiral odboru: »Ta fant mnogo obeta!«

Ali se spomniš, Sava, ko si se prvokrat pokazal kot »Tošica« v Trifkovičevi »Izbiračici« in ko so te v tej vlogi pozdravili prvi aplavzi in te drugi dan časopisi enostavno pozdravili: »Ta fant mnogo obeta!«

Bodite hrabri tovariši moji: še ena težka vloga vas čaka, vloga, katera ne bo žela aplavzov, katera vam ne bo prinesla vencev. To je vloga, kateri ne boste ubežali, ker to vlogo vam bo dodelil oni strogi dramaturg, kateremu ni mogel še noben smrtnik vrniti vloge.

Ta vloga se imenuje v tujih jezikih: starost, po srbsko pa: pozabljenje. Ali hočete, da jo skupaj naštudiramo? Zakaj ne, saj smo mi toliko vlog skupaj naštudirali, zakaj ne bi tudi te?

Evo, jaz vam jo bom naznačil:

Minila je že davno zelena pomlad, minilo toplo poletje, prešla je težka jesen in glej, že smo zašli v zimo. Sneg zasipava steze in pokriva strehe, polja in planine.

Belih las, grbava, hodi po strmi zastrti stezi: ali poznate to starko? Imenuje se »Milka Grgurova«. Nekdaj ponos našega gledališča, pred katero so vsa mlada srca zadrhtela, katere beseda je s tega odra zvonila kakor kristalni zvon, katere igra je povzročala globoko čustvovanje in katere krik je pretresel duše vseh. V njeni sobi še sedaj vise sulji venci z obledelimi trakovi; stene ji krase otemnele slike njenih velikih vlog, a ona belih las hodi in išče nekdanjo stezo, katero so zasuli sneženi zameti. Poleg nje vstajajo mladi in novi rodovi, ne poznajo je več in ne pozdravljajo je več, poleg nje hodi sedanost ravnodušno in ne pripoznava je več.

Da, sneg veje in zavejava preteklost in topli dih priznavanja, s katerim vas nocoj publika še enkrat odlikuje — vam bo privabil na oči tople solze.

Časopisi bodo jutri zapisali, da so bile to solze ginjenja in priznanja, toda mi — kajneda — bomo razumeli kakšne so bile te solze!

Repertoar Narodnog Kazališta u Zagrebu. 1. januara: popodne Graničari (Freudenreich), naveče Madame Butterfly (Puccini). 2. Dubrovačka Trilogija (Vojnović). 3. Rkač, Stojanda (Petrović). 4. Aida (Verdi). 5. Ukročena goropadnica (Shakespeare). 6. Popodne Hasanaginica (Ogrizović), naveče La Traviata (Verdi). 7. Popodne Galeb (Čehov), naveče Snjeguročka (Rimskij-Korsakov). 8. Moral gospode Dulske (Zapoljska). 9. Manon (Massenet). 10. Walküre (Wagner). 11. Gospodja sa suncokretom (Vojnović). 12. Otello (Verdi). 13. Otmica iz Saraja (Mozart). 14. Popodne Golgota (Krlježa), naveče Madame Butterfly. 15. Ukročena goropadnica. 16. Walküre. 17. Faust (Gounod). 18. La Bohème (Puccini). 19. Ponoć (Kulundšić). 20. Manon. 21. Popodne Protekcija (Nušić), naveče Knez Igor (Borodin). 22. Saloma (Strauss). 23. Roza Bernd (Hauptmann). 24. Boris Godunov (Musorgski). 25. Pikova dama (Čajkovski). 26. Roza Bernd. 27. Saloma. 28. Popodne Ponoć, naveče Nikola Šubić Zrinski. 29. Golgota. 30. Carmen. 31. Roza Bernd.

Razno.

Filmske drame moskovskega umetniškega gledališča. V kratkem se pojavijo prvi filmi hudožestvenikov v evropskih kinih. Ti filmi nam govorijo o novem poizkusu priti do filmske umetnosti: poizkus hudožestvenikov prenesti v film to, kar je karakterizacija njihovega umetniškega stremjenja: slikanje resničnega življenja. Snov teh filmov bo ruska sedanost in preteklost, pravljica in poezija. Zanimivo bo gledati na platnu to najbolj dovršeno igralsko umetniško družino, saj nam bodo predstavljali rusko življenje, katero se je dosedaj v filmu zaman kopiralo. Prvi filmi, katere izdeluje moskovsko filmsko podjetje Rus pod vodstvom režiserjev Šeljabuški, Sanin in Starevič, so: »Polikuška« (po L. Tolstemu), »Peter Veliki« in dve legendi »Iola« in »Premagani satan«. Monopol ima filmski urad sovjetske Rusije.

Novitete v drami. Pripravlja se A. Čehov »Črešnjev vrt« v režiji g. Putjate in »Hasanaginica« v režiji g. Rogoza. Hasanago igra g. Marković kot gost, Hasanaginico pa ga Rogozova; obe ulogi se govorita v srbohrvaščini.

Veliki koncert v operi. »Udruženje gledaliških igralcev v Ljubljani« priredi v ponedeljek dne 12. t. m. v prid Borštnik-Verovškemu spomeniku v opernem gledališču veliki koncert vseh prvih solistov. Opozarjamo slavno občinstvo na ta koncert, ki bo eden najzanimivejših v tej koncertni sezoni in kjer nastopijo vsi naši najboljši pevci z najlepšimi skladbami domačih in tujih komponistov. Natančnejša poročila slede.

Udruženje gledaliških igralcev Ljubljana.

Današnja številka prinaša kot umetniško prilogo sliko g. B. Pečka, člana drame.

**Mnogo
denarja**

si lahko prihranite

ako kupujete blago za moške
in ženske obleke, perilo, tri-
kotažo, posteljno opremo itd.

v velikem skladišču blaga

veletrgovine

A. & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg 10.

Urejuje Fran Lipah.

Cena Din 3.50.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.